

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра германської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана факультету іноземних мов
доц. Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО
“ 12 ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ВЧЕНЬ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: **Філологія**

Спеціальність: **035 Філологія**

Галузь знань: **03 Гуманітарні науки**

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий) – доктор філософії**

Факультет: **іноземних мов**

Мова навчання: **українська**

Чернівці – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та теорія філологічних вчень» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Філологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки, що затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від «27» квітня 2022 р.).

Розробник:

Ірина Осовська, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської філології та перекладу

Викладач:

Ірина Осовська, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської філології та перекладу

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу. Протокол № 1 від «9» серпня 2024 року

Завідувач кафедри германської філології та перекладу

 Олена КУДРЯВЦЕВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від "12" серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету іноземних мов Ірина БЕЖЕНАР

Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає в поглибленні теоретичного і професійного рівня філолога, розширенні його загальнолінгвістичної та літературознавчої підготовки, ознайомленні з сучасними напрямками мовознавства і літературознавства, їхніми теоретичними основами, методами дослідження та застосування цифрових технологій у філологічній науці. Засвоєння навчального матеріалу передбачає оволодіння відповідною термінологією, точним визначенням наукових понять, критичним аналізом основних теоретичних концепцій, а також формування навичок застосування корпусних, когнітивних, соціолінгвістичних та цифрових методів дослідження мовних і літературних явищ.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

- визначити ключові поняття та методи корпусної та обчислювальної лінгвістики, їхнє застосування у мовознавчих дослідженнях, автоматичному аналізі текстів та машинному перекладі;

- ознайомити аспірантів із основами когнітивної та психолінгвістики, взаємозв'язком мови, мислення та нейропроцесів, а також із сучасними експериментальними методами дослідження мовної діяльності;

- проаналізувати соціальні та еволюційні фактори мовних змін, вплив урбанізації, глобалізації та багатомовності на мовну поведінку та функціонування мов у суспільстві;

- сформувані навички критичного осмислення літературного твору через призму теорії рецепції, постструктуралізму та деконструкції, а також уміння застосовувати різні підходи до інтерпретації текстів;

- розвинути компетентності у використанні цифрових технологій у літературознавчих і мовознавчих дослідженнях, зокрема в аналізі текстів за допомогою корпусних, стилметричних і алгоритмічних методів;

- скерувати здобувачів на самостійний пошук релевантних наукових джерел, їх критичний аналіз та вироблення власного погляду на досліджувані проблеми;

- сформувані в молодих науковців здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки, навички роботи з емпіричними даними;

- розвинути навички екстраполяції основних мовознавчих і літературознавчих понять на суміжні дисципліни

Компетенції, якими має оволодіти аспірант у процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології в межах професійної, наукової та дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення на міжнародному та національному рівні.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу філологічних знань.
- ЗК 3. Здатність до проведення самостійних досліджень на високому рівні з опертям на найновіші світові здобутки в галузі філології.
- ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел: фахової літератури, електронних баз.
- ЗК 6. Здатність критично оцінювати наукові здобутки інших дослідників та свої власні.
- ЗК 7. Здатність ефективно вести наукову діяльність в національному та міжнародному науковому просторі.
- ЗК 9. Здатність до міжособистісного спілкування, дотримання вимог професійної етики, уміння взаємодіяти та комунікувати з іншими фахівцями в галузі філології.
- ЗК 10. Здатність працювати в команді, обмінюватися досвідом задля досягнення результату.
- ЗК 18. Здатність до планування часу, самоорганізації та самоконтролю.
- ЗК 20. Здатність до усвідомлення норм наукової етики та дотримання правил академічної доброчесності.
- ЗК 21. Здатність у процесі наукових досліджень виявляти повагу до людської гідності (відмова від домінування, заподіяння шкоди й насильства) незалежно від статевої та гендерної самоідентифікації; здатність усвідомлено визнавати різноманіття підходів до права бути іншим.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1. Здатність використовувати знання з філології для доповнення наявних системних світоглядних знань, концепцій на основі вивчення нових фактів і явищ.
- ФК 3. Здатність виокремлювати з накопичених спостережень ті, які можна безпосередньо застосовувати у власній науковій діяльності.
- ФК 4. Здатність запам'ятовувати та відтворювати факти, терміни, основні поняття, правила і теорії.
- ФК 5. Здатність на високому рівні застосовувати методи наукового аналізу, структурувати мовний та літературний матеріал з урахуванням традиційних і новітніх методологічних принципів і засад.
- ФК 7. Здатність удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, професійно застосовувати знання з обраної філологічної галузі – мовознавства, літературознавства, літературної критики, перекладознавства, компаративістики тощо.
- ФК 8. Здатність вільно й критично послуговуватися спеціальною науковою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень; обґрунтовувати оптимальний вибір термінів (при наявності синонімічних); за необхідності пропонувати нові спеціалізовані терміни та поняття.
- ФК 11. Здатність знаходити, відбирати й інтерпретувати наукові матеріали в першоджерелах і фаховій літературі.
- ФК 12. Здатність методично грамотно працювати з текстами наукових джерел; екстраполювати засвоєні знання, уміння, навички з філологічних дисциплін у методологію власних дослідницьких проєктів.

ФК 14. Здатність опанувати методологічні та методичні аспекти сучасної наукової термінології та технології термінотворення.

ФК 15. Здатність використовувати теоретичні знання про основні напрями досліджень у площині сучасного українського та зарубіжного мовознавства, зокрема у галузях комунікативної, когнітивної та зіставної лінгвістики, у сфері дискурсології, лексикології, концептології, ономастики, соціолінгвістики, а також у межах гендерного та лінгвокультурологічного підходів до мови.

ФК 18. Здатність розуміти специфіку та тенденції розвитку світового та українського літературного процесу, зміст методів, напрямів, стилів і жанрів.

Пререквізити: Українська мова.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати:

- об'єкт, предмет, структуру і основні методи філологічних вчень;
- мету та завдання окремих галузей філології відповідно до напрямів наукової думки;
- місце мовознавства і літературознавства серед інших лінгвістичних дисциплін;
- історичні етапи становлення філології й актуальні напрями її розвитку.

вміти:

- лінгвістично коректно мислити, узагальнювати інформацію з різних наукових джерел;
- аналізувати теоретичний та історичний мовознавчий і літературознавчий матеріал, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці та літературознавстві;
- характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;
- здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати сучасні новітні концептуальні та методологічні знання з філології та суміжних галузей знань.

ПРН 2. Застосовувати та аналізувати праці провідних українських та зарубіжних учених, наукових шкіл та фундаментальних праць у власній сфері дослідження.

ПРН 7. Формулювати наукову проблему з урахуванням сучасних наукових тенденцій.

ПРН 8. Аналізувати наукові праці з філології, виявляти дискусійні та малодосліджені питання.

ПРН 9. Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації щодо досліджуваної проблеми.

ПРН 11. Визначати найефективніші методи дослідження в галузі філології, використовуючи міждисциплінарні підходи та зв'язки.

ПРН 12. Вести спілкування в галузі філології з науковою спільнотою та громадськістю в діалоговому режимі.

ПРН 16. Застосовувати професійні знання в приватній, суспільній, професійній та освітніх сферах спілкування в багатонаціональному середовищі та з представниками інших культур.

ПРН 19. Демонструвати філологічну освіченість, знання теорії, історії, етапів формування і розвитку мовознавчої та літературознавчої науки, персоналій; обізнаність із надбаннями світової літератури, перекладними текстами; користуватися словниками та тезаурусами різних типів, довідниками, інтернет-ресурсами та електронними посібниками.

ПРН 23. Уміти конструктивно діяти, дотримуючись принципів соціальної відповідальності на основі етичних норм.

ПРН 26. Уміти фахово використовувати наукову термінологію згідно з усталеними дефініціями в спеціалізованих словниках.

ПРН 27. Аналізувати мовні явища в різних аспектах: історичному, семантичному, стилістичному, функціональному, етимологічному, соціолінгвістичному, соціокультурному та ін.

ПРН 28. Визначати основні орієнтири дослідження мовних та мовленнєвих явищ на сучасному етапі розвитку лінгвістики.

ПРН 29. Характеризувати основні тенденції літературного розвитку в культурному контексті та аспекті історико-суспільних явищ, визначати роль і місце окремого автора в літературному процесі, його приналежність до стильової епохи чи певного художнього напрямку.

ПРН 30. Використовувати різні підходи (історико-типологічний, рецептивно-естетичний, психологічний, культурологічний, гендерний, постколоніальний, герменевтичний) при характеристиці літературних явищ з урахуванням також і практики компаративних літературознавчих студій тощо.

ПРН 31. Застосовувати теоретичну спадщину світової літературознавчої думки та літературної критики; виявляти й розкривати інтертекстуальні паралелі.

ПРН 32. Уміти практично застосовувати набуті теоретичні знання з теорії художнього перекладу; аналізувати оригінальні твори та їхні переклади.

ПРН 34. Уміти практично застосовувати навички гендерної культури, виходячи із засад та принципів гендерної рівності та принципів гендерної демократії.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №10 від 29.10.2020), під час проходження цього курсу визнаються результати навчання здобувачів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;

- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;

- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;

- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, здобувачу слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, літні / зимові школи тощо.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія	нормативна	
Модулів 2		Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		1-й	1
Загальна кількість годин – 90 кредитів – 3		Семестр	
		1-й	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: третій (доктор філософії)	15 год.	4
		Практичні, семінарські	
		15 год.	4
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	82
Індивідуальні завдання:			
-	-		
Вид контролю: іспит			

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90	15	15	-	-	60	-	іспит
Заочна	1	1	3	90	4	4	-	-	82	-	іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Сучасні напрями мовознавства													
Тема 1. Корпусна та обчислювальна лінгвістика	15	3	3			9	15	1					14	
Тема 2. Когнітивна та психолінгвістика	15	3	2			10	15	1	1				13	
Тема 3. Соціолінгвістика та еволюційна лінгвістика	15	2	2			11	15		1				14	
Разом за ЗМ1	45	8	7			30	45	2	2				41	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Новітні напрями в літературознавстві													
Тема 1. Теорія рецепції та інтерпретації тексту	15	2	3			10	15	1					14	
Тема 2. Постструктуралізм і сучасне літературознавство	15	2	3			10	15		1				14	
Тема 3. Діджитал-гуманітаристика і літературознавство	15	3	2			10	15	1	1				13	
Разом за ЗМ 2	45	7	8			30	45	2	2				41	
Усього годин	90	15	15			60		4	4				82	

Тематика практичних занять

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1	- Методи корпусного аналізу текстів. - Роль штучного інтелекту в мовознавстві. - Використання мовних моделей у перекладі та текстовому аналізі.	3
2	- Мова і мислення: сучасні теорії. - Як мозок сприймає і породжує мовлення. - Нейролінгвістичні дослідження мовних процесів.	2
3	- Урбаністична соціолінгвістика: мовні зміни у великих містах. - Походження мови: сучасні теорії. - Взаємодія мов у глобалізованому світі.	2
4	- Як змінюється сприйняття літератури залежно від епохи та культури. - Читач як співтворець літературного тексту. - Основні теоретики рецептивної естетики.	3
5	- Деконструкція як метод аналізу тексту. - Взаємозв'язок структуралізму та постструктуралізму. - Переосмислення класичних літературних канонів.	3
6	- Цифрові методи аналізу текстів. - Створення та дослідження електронних корпусів літератури. - Літературознавчі аспекти штучного інтелекту.	2
	Разом	15

Самостійна робота

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Аналіз основних принципів корпусного дослідження текстів та приклади корпусів у сучасному мовознавстві.	2/3
2	Вплив розмітки текстових корпусів на результати лінгвістичних досліджень.	2/3
3	Застосування методів корпусного аналізу для дослідження стилю письменника або мовної норми.	2/3
4	Проблеми автоматичного перекладу та шляхи їхнього вирішення за допомогою штучного інтелекту.	2/3
5	Порівняльний аналіз концепцій мовної картини світу у когнітивній лінгвістиці та традиційному мовознавстві.	2/3
6	Дослідження психолінгвістичних механізмів породження та сприйняття мовлення.	2/3
7	Аналіз психолінгвістичних експериментів, що підтверджують вплив мови на мислення.	2/3
8	Вивчення ролі внутрішнього мовлення у процесі когнітивної діяльності людини.	2/3

9	Взаємозв'язок між когнітивною лінгвістикою та штучним інтелектом.	2/3
10	Дослідження впливу урбаністичного середовища на мовні зміни.	2/3
11	Аналіз процесів глобалізації та їхнього впливу на мовну ситуацію в різних країнах.	2/3
12	Порівняльний аналіз гіпотез походження мови (міметична, жестова, музична тощо).	2/3
13	Дослідження механізмів мовної адаптації у білінгвальному середовищі.	2/3
14	Вивчення чинників мовної еволюції на основі сучасних соціолінгвістичних досліджень.	2/3
15	Дослідження змін у сприйнятті класичних літературних творів у сучасному суспільстві.	2/3
16	Аналіз ролі читача у процесі творення смислів літературного тексту.	2/3
17	Порівняльне вивчення концепцій літературної рецепції (В. Ізер, Г. Гадамер, Я. Лотман).	3/4
18	Аналіз культурних особливостей сприйняття літературного тексту.	2/3
19	Дослідження способів оновлення класичних творів у кіноадаптаціях.	3/3
20	Аналіз концепції деконструкції Жака Дерріда та її впливу на сучасні літературознавчі підходи.	3/3
21	Порівняльне вивчення структуралістського та постструктуралістського підходів до тексту.	3/3
22	Дослідження змін у трактуванні класичних текстів під впливом постструктуралізму.	3/3
23	Вивчення можливостей застосування постструктуралістських методів для аналізу сучасної художньої літератури.	3/3
24	Аналіз можливостей корпусного аналізу текстів для літературознавчих досліджень.	2/3
25	Дослідження впливу цифрових технологій на методи вивчення та інтерпретації літературних творів.	2/3
26	Вивчення цифрової лінгвістики як інструменту визначення авторства текстів.	2/3
27	Оцінка переваг та недоліків цифрових бібліотек у літературознавчих дослідженнях.	2/3
	Разом	60/82

Контроль та оцінювання навчальних досягнень

Методи та засоби контролю

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи:

- усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування)
- доповіді, міні-проекти;

- дискусії;
- тестування.

Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна/письмова (тестування, презентація, реферат) відповідь здобувача. Форма підсумкового контролю – іспит.

Засоби оцінювання: усні відповіді, тести; реферати / презентації / проекти.

Модульний тест – вага 15 балів

Усна відповідь / реферат / презентація / проект – вага 15 балів

Самостійна робота оцінюється на практичних заняттях за наведеними критеріями.

Питання для самоконтролю та підсумкового контролю:

1. Які ключові особливості корпусної лінгвістики та які корпуси використовуються у сучасному мовознавстві?
2. Як розмітка корпусів впливає на результати лінгвістичних досліджень?
3. Які методи корпусного аналізу найчастіше застосовують для дослідження стилістики тексту?
4. Як працюють сучасні нейронні мовні моделі (GPT, BERT) та яке їх значення для мовознавства?
5. У чому полягають основні проблеми автоматичного перекладу, і як штучний інтелект допомагає їх вирішувати?
6. Як когнітивна лінгвістика пояснює взаємозв'язок між мовою і мисленням?
7. У чому суть гіпотези лінгвістичної відносності?
8. Які основні механізми породження і сприйняття мовлення вивчає психолінгвістика?
9. Як працюють методи нейролінгвістичних досліджень мовних процесів?
10. Яку роль відіграє внутрішнє мовлення у когнітивній діяльності людини?
11. Які фактори впливають на зміну мовних норм у великих містах?
12. Як соціолінгвістика пояснює мовні контакти та запозичення?
13. Які сучасні теорії походження мови існують?
14. Як двомовність впливає на когнітивні процеси?
15. Які внутрішні та зовнішні чинники спричиняють мовну еволюцію?
16. Як працює метод стилометрії та виявлення авторства текстів?
17. У чому суть теорії рецепції та її значення для сучасного літературознавства?
18. Як змінюється сприйняття класичних творів залежно від історичного контексту?
19. Яку роль відіграє читач у процесі створення смислів літературного тексту?
20. Які основні концепції теорії рецепції сформулювали В. Ізер і Г. Гадамер?
21. Які підходи до інтерпретації тексту розробила семіотика?
22. У чому полягає метод деконструкції Жака Дерріда?
23. Як постструктуралізм змінив класичні підходи до аналізу літературних текстів?

24. Які принципові відмінності між структуралістським і постструктуралістським аналізом тексту?

25. Які сучасні дослідження в літературознавстві спираються на ідеї постструктуралізму?

26. Як постструктуралізм вплинув на розуміння літературного канону?

27. Які цифрові методи аналізу текстів використовуються у літературознавстві?

28. Як корпусний аналіз допомагає у вивченні літератури?

29. Які переваги та недоліки мають цифрові бібліотеки для літературних досліджень?

30. Як штучний інтелект застосовується у літературознавчих дослідженнях?

Критерії оцінювання видів робіт:

Модульний тест складаються з 30 питань, які оцінюються в max. 15 балів.

Усна відповідь / презентація / реферат оцінюються за шкалою оцінювання А, В, С, D, E (див. табл.), усереднена оцінка за модуль переводиться в бали (вага 15).

Критерії оцінювання:

(А) – здобувач вичерпно висвітлює питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади;

(В) – здобувач достатньо повно висвітлює питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; проте відповідь має незначні неточності та помилки;

(С) – здобувач неповно висвітлює питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

(D) – здобувач частково і недостатньо висвітлює питання; не акцентує увагу на головних

моментах, наводить недостатню кількість прикладів; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

(E) – здобувач частково і недостатньо висвітлює питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; відповідь має велику кількість значних помилок.

0 – відсутність відповіді.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на практичних/семінарських заняттях, виконання тестових завдань). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – 10 балів за підсумковий тест і 30 балів за три питання

екзаменаційного білету. Відповіді на питання в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію теоретично-практичних знань здобувача з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання:

10-9 балів – здобувач вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;

8-7 – здобувач достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;

6-5 – здобувач неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

4-3 – здобувач частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

2-1 – здобувач частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100- бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	Достатньо
35-49	Незадовільно	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34		F	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Здобувач, який не отримав позитивної оцінки за підсумками роботи над кожним модулем, вважається не атестованим та не допускається до складання іспиту. Допущеним до складання іспиту здобувач може бути лише в разі відпрацювання

всього матеріалу, передбаченого навчальним планом у повному обсязі, або тієї частини навчального матеріалу, за який отримав незадовільну оцінку, або за яким він не атестований.

Методи та освітні технології навчання – пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, інформаційний, метод проблемного викладу; словесні (лекція, практичне заняття, консультація, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); активні (аналіз ситуацій, дискусія) методи.

Технічне та програмне забезпечення

Очна форма: навчальна аудиторія з дошкою, підручник, методичка, комп'ютер, колонки, навушники, відеопроєктор, мережа Інтернет, Інтернет-сторінка дисципліни на платформі Moodle.

Дистанційна форма: комп'ютер, відеокамера, мікрофон, мережа Інтернет, відеозв'язок на платформі Zoom / Google Meet, Інтернет-сторінка дисципліни на платформі Moodle.

Політика курсу

Відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартам вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та іншим нормативно-правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>).

Рекомендована література

Основна:

1. Білоус П.В. Теорія літератури. К.: Академія, 2013. 328 с.
2. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. К.: Знання, 2010. 380 с.
3. Історії літератури: зб. наук. праць. Львів: Смолоскип, 2010. 368 с.
4. Історія українського мовознавства / Оксана Ніка. Київ: Освіта України (Маслаков Р. О.), 2017.
5. Кійко Ю.Є. Загальне мовознавство: практикум. Чернівці: ЧНУ, 2021. 81 с. [Ел. ресурс]
6. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. 3-тє вид. К.: Академія, 2010. 234 с.
7. Сиротенко В.П., Суровцева Р.Ф. Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання. К.: Центр навч. літ-ри, 2019. 392 с.
8. Супрун Л. В. Загальне мовознавство. Практичні заняття, самостійна робота. К.: Знання, 2012. 335 с.
9. Ярошенко Т. О. Цифрова гуманітаристика: нова галузь знань чи "молоде вино в старих міхах"? (До питання концепції, методології, історії, основних центрів і проєктів, дискусій довкола). Розділ 6. - Культура і мистецтво ХХІ століття: полілог сучасної гуманітаристики : колект. монографія / відп. ред. Л. П. Бойко. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2023. – С. 168-208.

<https://ekmair.ukma.edu.ua/bitstreams/5ddfa761-9ef8-4314-92a2-9dba299b3e4a/download>.

10. Dür, Michael & Peter Schlobinski. Deskriptive Linguistik. Grundlagen und Methoden. Hannover.
11. Norderstedt. Literatur: Details zur Publikation von Dür Schlobinski, 2021 | mediensprache.net.
12. Malmberg B. Readings in Modern Linguistics: An Anthology. Berlin/Boston: de Gruyter, 2019.
13. Yule G. The Study of Language. 4th ed. Cambridge etc.: Cambridge University Press, 2010.

Додаткова

1. Бистров Я.В. Англомовний біографічний наратив у вимірах когнітивної лінгвістики і синергетики. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2016. 320 с.
2. Демська О. Вступ до лексикографії. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 266 с.
3. Корнейко І. В. Теорія жанру: теоретичні та прикладні аспекти: [монографія] / І.В. Корнейко, О.Б. Петрова, Н.О. Попова. Х. : Друкарня Мадрид, 2014. 127 с.
4. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012.
5. Методології сучасної літературної компаративістики. Збірка наукових праць відділу компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України / Ред. Сиваченко Г. М. – К. : 2020. – 633 с.
6. Мовленнєві жанри в міжкультурній комунікації : [монографія] / Р. Помірко, Ф. Бацевич, А. Паславська та ін. Львів: ПАІС, 2010. 279 с.
7. Перебийніс В.І. Статистичні методи для лінгвістів. Вінниця: Нова Книга, 2013. 176 с.
8. Радзієвська Т.В. Нариси з концептуального аналізу та лінгвістики тексту. Текст – Соціум – Культура – Мовна особистість. К.: ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2010. 491 с.
9. Серажим К.С. Текстознавство. 2-ге вид. К. : Київський університет, 2012. 528 с.
10. Українське мовознавство як науковий дискурс : історія, теорія, практика : [навчальний посібник] / Олена Маленко, Володимир Борисов. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. — 164, [2] с.
11. Baker P. Sociolinguistics and Corpus Linguistics. – Edinburgh: Edinburgh University Press, 2019.
12. Bilut-Homplewicz Z. Text und Stil. Frankfurt am Main: Lang, 2011. 571 S.
13. Brinker K., Sager S.F. Linguistische Gesprächsanalyse: eine Einführung. 5. Aufl. Berlin: Schmidt, 2010. 204 S.
14. Bucholtz, M., & Hall, K. Sociolinguistic Perspectives on Style, Stance, and Identity. New York: Routledge, 2020.
15. Busch, B., & Schick, J. Sprachliche Vielfalt und Mehrsprachigkeit: Ein Handbuch*. Berlin: De Gruyter, 2016.

16. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 582 p.
17. Ehrhardt C., Heringer H.J. Pragmatik. Paderborn: Fink, 2011. 156 S.
18. Fandrych C., Thurmair M. Textsorten im Deutschen: linguistische Analysen aus sprachdidaktischer Sicht. Tübingen: Stauffenburg-Verl., 2011. 379 S.
19. Hennig M. "Einführung in die Korpuslinguistik". – Stuttgart: J.B. Metzler, 2014.
20. Kiyko Y. Medientexte aus fraktaltheoretischer Perspektive: deutsch-ukrainische Kontraste. Berlin: Peter Lang, 2020. 312 S.
21. Larson R. Grammar as Science. Cambridge: The MIT Press, 2010.
22. Pfister, M. Literaturtheorie: Eine Einführung in die Grundlagen der Literaturwissenschaft. München: Fink, 2017.
23. Ryan, M.-L. Narrative as Virtual Reality 2: Revisiting Immersion and Interactivity in Literature and Electronic Media. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2015.
24. Stockwell, P. Cognitive Poetics: An Introduction. New York: Routledge, 2019.

Інформаційні ресурси

1. Голянич М. І., Стефурак Р. І., Бабій І. О. Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія / за редакцією М. І. Голянич. Івано-Франківськ : Сімик, 2011. — 272 с. ISBN 978-966-8067-71-6
<https://archive.org/details/linhvist2011>
2. [Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник](#) / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2008. – 712 с. ISBN 966-8791-16-9.
<https://archive.org/details/selivanova2008/mode/2up?view=theater>

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
30 (15 усні відповіді, 15 тест)			30 (15 усні відповіді, 15 тест)			40	100